

Батькам майбутніх першокласників

Історичною подією для шкільництва України є затвердження нового Державного стандарту початкової освіти, основними перевагами якого є компетентнісне спрямування освіти молодших школярів, можливість, починаючи з 1-ого класу, вивчати іноземну мову, а вже з другого класу - опановувати інформаційно-комунікаційні технології.

Учителі початкових класів покликані перетворити весь навколишній світ в освітнє середовище, вивести навчальний процес за межі класу, спиратися на інтерес дітей до природи, їхні вікові особливості, надавати перевагу активним формам навчання, що забезпечують можливість успіху, адже суспільство потребує успішних людей, і школа, насамперед початкова, покликана сформувати психологію успіху. Мотивація досягнення, тобто прагнення досягти успіху, має переростати у нову культурну цінність сучасного українського соціуму.

Навчальний план для учнів 1 класу розрахований на **5-денний робочий тиждень**, навчання першокласників здійснюється за семестровою структурою.

Відповідно до вимог "Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу" затверджених постановою Головного державного лікаря України від 14.08.2001 р. № 63 та погоджених листом Міністерства освіти і науки України від 05.06.2001 р. № 1/12-1459 на 15-й хвилині кожного з уроків обов'язково проводиться **фізкультурна хвилинка**, що складається з динамічних, дихальних вправ, вправ для збереження зору, пальчикової гімнастики тощо.

При підготовці дітей до загальноосвітнього навчального закладу, батькам слід звернутись до педіатричної дільниці поліклінічних відділень, де мають забезпечити:

- **оформлення медичної документації для вступу** до загальноосвітнього навчального закладу (ф. № 026/о) з висновками про стан здоров'я дитини і рекомендаціями щодо подальшого спостереження за дитиною, про профілактичні щеплення (ф. № 063/о);

- обов'язковий медичний профілактичний огляд дитини за участю педіатра, невролога, отоларинголога, офтальмолога, ортопеда, хірурга, стоматолога, психіатра, логопеда (інших спеціалістів за показаннями) з визначенням готовності дитини до навчання в школі, проведенням антропометрії, плантографії, вимірюванням артеріального тиску та здійсненням лабораторних досліджень (загальний аналіз крові, сечі, дослідження на гельмінтоз та інші за показаннями);

- лікування та оздоровлення дітей диспансерної групи;

- питання відвідування загальноосвітнього навчального закладу дітьми, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень вирішується індивідуально за рішенням лікарсько-консультативної комісії з залученням епідеміолога територіальної санепідстанції згідно розділу III ст. 15 вимог Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб".

Період навчання дитини у першому класі є особливо важливим. У цьому віці з ігрової діяльності поступово формується навчальна діяльність, якою дитина починає оволодівати. Навчальна діяльність вимагає від першокласників не лише значного розумового напруження, а й більшої фізичної витривалості, вольових зусиль. Тому навчання учнів 1 класу здійснюється з урахуванням особливостей фізичного і психічного розвитку дітей, їх вікових та індивідуальних можливостей.

Готовність до школи визначається взаємозв'язаними компонентами: фізичною готовністю (станом здоров'я і фізичним розвитком дитини), інтелектуальною і особистісною готовністю.

Фізична готовність дитини до школи визначається медичними працівниками і записується у медичній картці.

Особистісна готовність характеризує уміння дитини орієнтуватися в навколишньому світі, запас її знань, ставлення до школи, самостійність дитини, її активність і ініціативу, розвиток потреби у спілкуванні, вміння встановити контакт з однолітками і дорослими.

Інтелектуальна готовність дитини до школи включає в себе розвиток фонематичного слуху, зорового сприймання, образних уявлень, розвиток таких психічних процесів, як сприймання, увага, спостережливість, пам'ять, уява, а також розумовий і мовленнєвий розвиток.

Перший клас - серйозне випробування як для дітей, так і для батьків. Всі хочуть бачити своїх дітей здоровими, добре розвиненими, готовими опанувати шкільну програму. І намагаються навчити дитину читати, писати, рахувати, сподіваючись, що цим полегшать подальший процес навчання у школі. Вчать дитину всьому, що самі вміють, і навчають, як уміють.

Як же по-справжньому готувати дітей до школи?

Підготувати шестирічну дитину до школи – значить дати їй певне фізичне загартування, налаштувати психологічно і морально до систематичної щоденної праці, підготувати мислення дитини до навчання. Бажання вчитися або допитливість, бажання пізнавати - це ті перші риси вдачі, які потрібно розвивати і виховувати у майбутнього школяра. Дитину необхідно поступово готувати до школи, наприклад, через гру, яку батьки не нав'язують, а пропонують своєму сину або доньці. Саме через гру можна розвинути мислення, пам'ять, увагу, уяву дитини.

Найважливіший принцип підготовки до школи - **розвиток допитливості**. Звичайно, починати цей процес варто не в 6 років, а значно раніше. А якщо ви навчите дитину слухати, спілкуватися з іншими дітьми і дорослими, підтримаєте її прагнення до самостійності, ініціативності, якщо допоможете вашій дитині відчувати себе особистістю, яка багато що може, і до того ж, перебуває у доброму фізичному стані, ви зробите дійсно чимало для того, щоб навчання в школі стало радістю.

Батькам важливо усвідомити, що дитина йде до школи, щоб глибше і краще пізнати світ, кожного дня робити маленькі відкриття, а не просто отримувати оцінки. Головне ж, що знадобиться дитині буквально з перших годин перебування за партою, це:

- вміння слухати і слухатися;
- готовність прийняти нову ситуацію і виконувати загальні правила, регулюючи свою діяльність;
- розвиненість вольових якостей, що виявляється, зокрема, в умінні утримувати увагу;
- загальна обізнаність як показник цікавості;
- мотиваційна готовність до навчання в школі, як до суспільно значущої діяльності;
- нарешті, достатня розвиненість дрібної моторики рук.

Розвивайте пізнавальні навички дітей

Навчайте своїх дітей найпростішим формам порівняння, аналізу, синтезу, вмінню робити узагальнення, навчайте спостережливості. Систематично проводьте з дітьми спостереження за природою (деревами, квітками, птахами тощо). Дитина не тільки побачить зміни, але й з вашою допомогою усвідомить причини цих змін. Тренуйте дитину в розповіді. Важливо, щоб дитина навчилася розповідати без додаткових питань із боку батьків, навчилася цілісно передавати те, що спостерігала або бачила, використовуючи при цьому правильні форми слів і висловів.

Навчальні навички

Вчіть дитину вмінь знаходити певну залежність величин, орієнтуватися в математичній ситуації, виконувати логічні операції. Слід навчати поняттям "більше", "менше", "дорожче", "дешевше", "порівну" (як зробити більше, менше, як зрівняти?). Для цього потрібно використовувати різноманітний матеріал: конструктор, кубики, смужки паперу. Навчити збирати об'єкти за зразком і за поданими умовами. Оволодінню навичками рахунку допомагають різноманітні доручення. Навчайте дітей відраховувати, вкладати, приносити певну кількість предметів за названим числом. Знайомте дітей із цінами, вартістю, кількістю. Допоможіть дітям здобувати навички порядкового рахунку в межах 10. Робіть це під час гри. Важливо навчити дитину розуміти вираз "до" і "після". Навчіть дитину виміряти довжину, ширину, висоту предметів.

Під час прогулянок розвивайте окомір дітей, навчайте перевіряти його за допомогою умовної мірки (кроку). Навчайте дітей орієнтуватися в часі. Привчайте їх вкладатися у відведений час при виконанні якоїсь роботи (малювання, конструювання, прибирання). Прагніть, щоб діти знали назви місяців, послідовність днів тижня, пів року, домашню адресу. Важливо навчити дитину орієнтуватися в просторі так, щоб з'являлось розуміння понять "від" і "до", "вперед" - "назад", "вниз" - "вгору", "праворуч" - "ліворуч".

Заохочуйте дітей до ліплення, конструювання, друкування, малювання. Такі види діяльності добре розвивають дрібні м'язи руки. Купуйте дітям яскраві, ілюстровані книжки і разом радійте новій книзі. Читайте її разом, переказуйте - і успіх вам забезпечений.

Звертайте увагу на поставу дитини під час сидіння за столом.

Для успішного навчання потрібно підготувати дитину не тільки морально, інтелектуально, а й **фізично**.

Корисними будуть наступні рекомендації

- ✓ Змалку привчайте дитину дотримуватись правил особистої гігієни.
- ✓ Виробіть для дитини чіткий режим дня і намагайтесь його дотримуватись.
- ✓ Привчайте дитину до ранкової зарядки. Фізичними вправами особливо корисно займатись на свіжому повітрі.
- ✓ З раннього дитинства загартовуйте вашу дитину.
- ✓ Влаштовуйте вашій дитині прогулянки в будь-яку погоду. Пам'ятайте! Хвора дитина - це горе не тільки для батьків, але й для вчителів: порушується звичайний шкільний ритм, дитині доводиться увесь час "наздоганяти" матеріал.

- ✓ Перед заняттям у школі проконсультуйтеся з психологом, логопедом. При необхідності виправте, з допомогою фахівця, мовленнєві недоліки дитини.
- ✓ Відвідайте стоматолога, вилікуйте дитині всі хворі зуби.
- ✓ Перевірте зір вашої дитини в окуліста.

При підготовці статті використані матеріали, які розміщені на Офіційному сайті Управління освіти Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації та освітньому порталі Osvita.com.ua